

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної
економіки**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

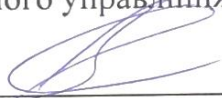
Біла Церква – 2024

«Теорія організації». Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Розробник І.М. Паска. Біла Церква: БНАУ, 2024. 21 с.

Розробник: І.М. Паска, д-р. екон. наук, професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 20 від 03.07. 2024 р.)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 20 від 03.07. 2024 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»
Канд. екон. наук, доцент В.І. Панасюк

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 7 від 09.07.2024 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти економічного факультету
д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	12
6.4.Орієнтовна тематика індивідуальних начальньо-дослідних завдань	15
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	16
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	17
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2024-2025 навчальний рік на вивчення дисципліни «Теорія організації» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 години (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – есе		2-й	3-й
Загальна кількість академічних годин – 120		Семестр	
		3-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
78 год.	110 год.		
Підсумковий контроль: іспит			

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія організації» є вивчення теоретичних засад організації з позиції формування її законів, принципів, ознак; висвітлення питання генезису організації; визначення двоїстої сутності організації як системи та як процесу; дослідження теоретичних засад організації як об'єкта управління; виявлення сутності організаційного проектування як процесу формування організаційної структури.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Теорія організації» базується на знаннях таких дисциплін як «Соціологія», «Економічна теорія», «Філософія», вивчених на 1-му курсі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання відповідно до ОП спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (бакалаврського) рівня вищої освіти	Результати навчання з дисципліни «Теорія організації»
РН. 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	1.1. Знати основні організаційні теорії, сутність законів функціонування (статички) і розвитку (динаміки) організації. 1.2. Розуміти взаємозв'язок теорії організації з іншими науками.
РН5. 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	8.1. Вміння здійснювати оцінку ефективності організаційної діяльності на різних рівнях соціально-економічних систем 8.2.Здатність розробляти набір конкретних інструментів створення ефективної організації з урахуванням її особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища організації 8.3. Вміння розподіляти організацію на окремі елементи з метою виявлення проблем та пошуку шляхів підвищення ефективності їх функціонування 8.4. Здатність розробляти набір конкретних інструментів створення ефективної організації з урахуванням її особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища організації.
РН 6. 14. Уміти корегувати професійну	14.1 Здатність здійснювати оцінку внутрішнього й зовнішнього середовища організації з позиції загроз та можливостей її розвитку.

діяльність у випадку зміни вихідних умов	<p>14.2 Вміти виявляти фактори, що обумовлюватимуть доцільність формування певного типу організаційної структури.</p> <p>14.3 Вміти будувати проект організації; застосовувати елементи матричного та проектного управління організацією.</p> <p>14.4 Здатність розробляти набір конкретних інструментів створення ефективної організації з урахуванням її особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища організації.</p>
--	---

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Змістовний модуль 1.

Загальна теорія організації

- Тема 1. Теорія організації та її місце в системі наукових знань.
- Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі
- Тема 3. Системний підхід до вивчення організації.
- Тема 4. Організація як соціум
- Тема 5. Базові закони і принципи організації.
- Тема 6. Основні характеристики організації.

Змістовий модуль 2.

Функціонування та розвиток організації

- Тема 7. Проектування організаційних систем.
- Тема 8. Поведінковий підхід до організації.
- Тема 9. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.
- Тема 10. Самоорганізація та самоврядування.
- Тема 11. Організаційна культура.
- Тема 12. Інформаційно-аналітичні технології в організації.
- Тема 13. Ефективність функціонування організації.: економічні та соціальні аспекти.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		о	л	п	лб	інд		СРС	л	п	лб	інд
Змістовний модуль 1. Загальна теорія організації												
Тема 1.	7	2	2		2	2	7	1			4	2
Тема 2.	11	4			4	2	8	1	1		6	2
Тема 3.	9	2	2		2	4	8				6	2
Тема 4.	9	2			2	4	7	1			4	4
Тема 5.	9	2	2		2	4	11	1			4	6
Тема 6.	9	2			2	4	12				4	4
Разом за модуль 1	54	14	6		14	20	53	4	1		28	20
Змістовий модуль 2. Функціонування та розвиток організації												
Тема 7.	10	2	2		2	4	5		1		4	4
Тема 8.	11	2	2		4	4	5	1			4	4
Тема 9.	9	2			2	4	8				4	4
Тема 10.	9	2	2		2	4	11	1			6	4
Тема 11.	9	2			4	2	11		1		6	4
Тема 12.	7	2	2		2	2	8				4	4
Тема 13.	11	2			4	4	10				6	4
Разом за модуль 2	66	14	8		20	24	67	2	3		34	28
Всього годин	120	28	14		34	44	120	6	4		62	48

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годи н
Змістовний модуль 1. Загальна теорія організації	
Тема 1. Теорія організації та її місце в системі наукових знань. Поняття організації. Властивості і ознаки організації. Теорія організації як самостійна галузь знань. Предмет і об'єкт теорії організації, її взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Цілі і задачі теорії організації. Функції теорії організації. Етапи розвитку організації.	2
Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі Основні зарубіжні наукові школи організаційно-управлінської думки. Школа наукового управління. Адміністративна (класична) школа. Бюрократична теорія організації (М. Вебер). Школа психології (школа людських відносин і школа поведінкових наук). Кількісна школа (школа науки управління). Загальна організаційна наука - тектологія О. Богданова, популяційно-екологічна (еволюційна) теорія, ноосфера І. Вернадського. Еволюція теоретичних концепцій організації. Основні моделі організацій. Сучасні тенденції і стратегії розвитку теорії організації.	4
Тема 3. Системний підхід до вивчення організації. Основні поняття теорії систем. Властивості і ознаки систем. Функції систем. Класифікація систем за різними ознаками. Типологія організацій. Характеристика організації як системи.	2
Тема 4. Організація як соціум Соціальна організація і соціальна спільність. Людина як елемент соціальної системи. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації. Механізми регулювання у соціальних системах.	2
Тема 5. Базові закони і принципи організації. Загальні поняття про залежності, закономірності, закони і принципи організації. Закони організації і закони для організацій. Закон композиції, закон пропорційності, закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження, закон розвитку. Практика використання законів. Специфічні закони соціальної організації.	2
Тема 6. Основні характеристики організації. Місія організації. Групи людей, що впливають на діяльність організації. Поняття, призначення та фактори місії. Цілі організації, їх класифікація та ієрархія. Життєвий цикл організації. Стадії життєвого циклу. Статичний і динамічний тип організації, їх принципи. Складність як міра кількості і різноманітності організаційних підсистем. Спеціалізація як ступінь узагальненості діяльності на робочих місцях. Професіоналізм як ступінь необхідної освіченості та професійної підготовленості персоналу. Ролі менеджерів організації. Мистецтво управління. Централізація як міра зосередження влади на верхніх рівнях ієрархії. Централізація і децентралізація: плюси і мінуси. Розмір як характеристика, похідна від чисельності персоналу організації.	2
Разом за змістовий модуль 1	14
Змістовий модуль 2. Функціонування та розвиток організації	
Тема 7. Проектування організаційних систем.	2

<p>Проектування в системі організаційних відносин. Системний підхід в організаційному проектуванні. Переваги та недоліки традиційних організаційних форм управління. Переваги та недоліки адаптивних організаційних форм управління. Формування внутрішнього механізму організаційної системи; формування механізму зовнішніх відносин організаційної системи. Основні завдання та етапи організаційного проектування. Розробка організаційного робочого проекту. Методи проектування організаційних відносин і структур. Економічна оцінка доцільності проектування організаційної системи. Методика розрахунку основних коефіцієнтів. Перспективи розвитку організаційних утворень.</p>	
<p>Тема 8. Поведінковий підхід до організації. Основи лідерства. Традиційні концепції лідерства. Концепції ситуативного лідерства. Нове в теоріях лідерства. Основи мотивації. Змістовні та процесуальні теорії мотивації. Міжгрупові відносини і довіру в організації. Довіра в організаціях - умова ефективності управління: природа і роль, види та джерела. Принципи встановлення довіри. Шляхи підвищення рівня довіри. Ділова репутація: теоретичні основи, моделювання і формування позитивного іміджу. Хартія корпоративної і ділової етики. Капітал бренду (торгівельної марки) - творець цінності організації.</p>	2
<p>Тема 9. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації. Змінні всередині організації (внутрішні фактори). Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації. Зовнішнє середовище організації: поняття і необхідність аналізу. Ділова, загальна і глобальне середовище. Технологічна і міжнародна середу. Ноосфера: поняття та компоненти. Параметри зовнішнього середовища. Методи дослідження зовнішнього середовища. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.</p>	2
<p>Тема 10. Самоорганізація та самоврядування. Сутність процесу і явища самоорганізації; схема циклічності управління і самоврядування, організації та самоорганізації; види самоорганізації; основні елементи самоврядування і самоорганізації; схеми комунікацій при самоорганізації. Статична й динамічна сталість. Сталість і управління змінами.</p>	2
<p>Тема 11. Організаційна культура. Сутність організаційної культури. Основні компоненти організаційної культури. Функції оргкультури всередині організації. Функції організаційної культури, пов'язані з адаптацією до зовнішнього середовища. Властивості оргкультури. Фактори, що впливають на оргкультуру. Типи оргкультури. (М.Бурке, Ч.Хенді, А.Дейл і Д. Кеннеді та ін.). Крос-культурні проблеми міжнародного менеджменту. Моделі організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей.</p>	2
<p>Тема 12. Інформаційно-аналітичні технології в організації. Вплив інформаційних систем на організацію. Функції інформації в організації. Створення та впровадження інформаційних систем. Роль інформаційних систем в діяльності організацій. Еволюція апарату управління з позиції інформаційного забезпечення. Види інформаційних технологій. Нові вимоги до ділових якостей керівника в інформаційному середовищі. Складові інформаційної системи управління. Система інформаційного забезпечення організацій. Сучасні інструментальні інформаційні технології.</p>	2
<p>Тема 13. Ефективність функціонування організації.: економічні та соціальні аспекти. Сутність і значення ефективності організації. Класифікація ресурсів, витрат і результатів при оцінці ефективності. Чинники ефективності організації.. Система показників оцінки ефективності організації. Найбільш важливі критерії ефективності</p>	2

організації Кількісні методи вивчення залежності між кінцевим результатом, досягнутим організацією, і продуктивністю апарату управління.	
Разом за змістовий модуль 2	14
Всього	28

6.2. Теми практичних занять

Назва теми	Програмні питання	К-сть год ин
Змістовний модуль 1. Загальна теорія організації		
Тема 1. Теорія організації та її місце в системі наукових знань.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття терміна «організація» і його тлумачення різними авторами. 2. Значення теорії організації в формуванні та розвитку прикладних наук. 3. Організація як елемент суспільної системи, соціальне явище, соціальна група, об'єкт управління, суб'єкт колективної діяльності людей. 4. Групування принципів організації. 5. Функціонування організації на різних етапах її розвитку 	1
Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Внесок концепції наукового менеджменту в теорію організації. 2. Який вплив надали на розвиток теорії організації символічні і постмодерністські концепції? 3. Сутність системного підходу до організації. 4. Організаційна екологія. Теорія випадкових трансформацій. 5. Класична та неklasична організаційні теорії: схожі риси та відмінності. 6. Переваги та недоліки існуючих організаційних теорій. 7. Основні моделі організацій. 	1
Тема 3. Системний підхід до вивчення організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція розвитку системних уявлень. 2. Загальні поняття систем. 3. Ознаки і властивості системи. 4. Функціонування систем; 5. Можливі результати при порушенні цілісності системи. 6. Загальна класифікація систем. 	1
Тема 4. Організація як соціум	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні риси соціальної організації. 2. Види соціальних організацій. 3. Регулятори у соціальних системах 	1
Тема 5. Базові закони і принципи організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості взаємодії законів організації і механізм їх прояви в природі і суспільстві 2. Механізм прояву законів організації та їх практичне застосування в соціально-громадській сфері. 3. Специфічні закони соціальної організації; 4. Загальне і особливе в соціальних організаціях. 5. принципи оптимізації діяльності людей. 	1

Тема 6. Основні характеристики організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття організаційних ресурсів. Аспекти розгляду: з точки зору зовнішніх і внутрішніх впливів і проявів. 2. Види ресурсів: природні та економічні. Організаційні ресурси. Побудова дерева цілей організації. 3. Ресурсний пріоритет в організації. Інформаційні ресурси і їх джерела. 4. Організаційні технології. 	1
Разом змістовний модуль 1		6
Змістовний модуль 2. Функціонування та розвиток організації		
Тема 7. Проектування організаційних систем.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та етапи організаційного проектування. 2. Переваги та недоліки традиційних та адаптивних організаційних форм управління. 3. Теоретичні засади створення й розвитку організаційних форм управління. 4. Методологія проектування організаційних форм управління. 5. Основні методологічні принципи проектування організаційних форм управління. 6. Оцінка ефективності організаційних форм управління. 	2
Тема 8. Поведінковий підхід до організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії мотивації і їх використання з метою реалізації поведінкового підходу до організації. 2 Керівник - організатор системи управління. 3. Форми організації діяльності керівника. 4. Неформальні групи, лідери, відносини в організації. 	1
Тема 9. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Змінні всередині організації, їх взаємозв'язок. 2. Методи дослідження внутрішнього середовища організації. 3. Зовнішнє середовище організації. 4. Методи дослідження зовнішнього середовища. 5. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації. 	1
Тема 10. Самоорганізація та самоврядування.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи. 2. Синергетична концепція самоорганізації, її основні положення. 3. Принципи самоорганізації. 4. Гнучкість та сталість організації. 5. Типи сталості організації. 	1
Тема 11. Організаційна культура.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми формування організаційної культури. 2. Поняття корпоративної культури. 3. Види корпоративних культур. Культура управління. 4. Взаємозв'язок стилю керівництва та культури управління. 5. Склад культури. 	1

Тема 12. Інформаційно-аналітичні технології в організації.	1. Джерела управлінської інформації. 2. Технології інформаційної діяльності в організації. 3. Еволюція апарату управління з позиції інформаційного забезпечення. 4. Аналітичні методи отримання інформації. 5. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності. 6. Інформаційні технології в організації. 7. Сучасні інформаційні технології організаційної культури.	1
Тема 13. Ефективність функціонування організації.: економічні та соціальні аспекти.	1. Основні підходи до визначення ефективності організацій. 2. Складові ефективності організаційної системи. 3. Модель ефективності діяльності організації. 5. Критерії організаційної ефективності та види ефектів. 6. Економічна та соціальна форми ефекту. 7. Організаційний ефект організації.	1
Разом змістовний модуль 2		8
<i>Усього годин</i>		14

6.3. Самостійна робота

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість
Змістовний модуль 1. Загальна теорія організації		
Тема 1. Теорія організації та її місце в системі наукових знань.	1. Роль організації в розвитку суспільства. 2. Співвіднесення теорії організації і науки про управління. 3. Порівняльна характеристика старої і нової парадигми управління. 4. Основні вимоги до організації управління ділової організацією в XXI столітті. Перехід від сучасної моделі управління до майбутньої.	2
Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі	1. Школа наукового управління. 2. Адміністративна (класична) школа. 3. Бюрократична теорія організації (М. Вебер). 4. Школа психології (школа людських відносин і школа поведінкових наук). 5. Кількісна школа (школа науки управління). 6. Американська модель менеджменту. 7. Японська модель менеджменту. 8. Теорія ефективно організації (Р. Лайкерт, К. Аргіріс). 9. Теорія адміністрування (адміністративного поведінки, Г. Саймон). 10. Універсальна теорія організації (теорія Гласієр, У. Браун, Е. Джеквес). 11. Теорія організаційного потенціалу (І. Ансофф). 12. Теорія інститутів та інституційних змін (Д. Норт) 13. Еволюція теоретичних концепцій організації.	4

Тема 3. Системний підхід до вивчення організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття системи і класифікація систем. 2. Сутність і приклади прояву системного ефекту в організаціях. 3. Співвідношення понять «організація» і «система». 4. Спільні риси та відмінності системних уявлень Платона, Аристотеля, Канта, А. Сміта. 5. Причини, що обумовлюють необхідність розгляду організації як системи. 	4
Тема 4. Організація як соціум	<ol style="list-style-type: none"> 1. Активність і опірність соціальної організації. 2. Формальна й неформальна організації. 3. Управлінська саморегуляція (самоуправління). 4. Соціальна організація і соціальна спільність. 5. Людина як елемент соціальної системи. 6. Рівні соціальних систем. 	2
Тема 5. Базові закони і принципи організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст законів організації. 2. Практичні приклади прояву законів організації. 3. Дія законів організації в рамках соціально-економічних систем. 	4
Тема 6. Основні характеристики організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місія і цілі організації. 2. Характеристика стадій життєвого циклу організації. 3. Фактори внутрішнього середовища організації. 	4
<i>Усього за змістовим модулем 1</i>		20
Змістовний модуль 2. Функціонування та розвиток організації		
Тема 7. Проектування організаційних систем.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні підходи до проектування організаційних форм управління. 2. Методи проектування організаційних форм управління 3. Системний підхід до організаційного проектування. 4. Фактори проектування організації. 5. Елементи проектування організації. 6. Проектування робіт в організації. 	4
Тема 8. Поведінковий підхід до організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Професійне управління. Організаторські здібності керівника. 2. Основні моделі керівництва-лідерства. Стили керівництва. 3. Довіра в організації. 4. Ділова репутація. 	4
Тема 9. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. 2. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. 3. Використання ПЕСТ-аналізу для оцінки чинників макросередовища організації. 4. Необхідність обліку та аналізу факторів зовнішнього середовища. 5. Поняття і компоненти ділового середовища. 6. Характеристика факторів загальної та глобальної середовищ. 7. Вплив ноосфери на діяльність організації. 	4
Тема 10. Самоорганізація та самоврядування.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і принципи самоорганізації. 2. Механізм самоорганізації. 3. Взаємозв'язок самоорганізації і коеволюції. 	4

Тема 11. Організаційна культура.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і основні характеристики організаційної культури. 2. Фактори, що впливають на організаційну культуру. 3. Функції організаційної культури. 4. Характеристики організаційної культури. 5. Порівняльний аналіз громадянської й корпоративної культури. 6. Роль культури організації в сучасних умовах. 	2
Тема 12. Інформаційно-аналітичні технології в організації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив інформаційних технологій на ефективність діяльності організації. 2. Використання моделі «чорного ящика» з метою реалізації інформаційного підходу до організації. 3. Найбільш поширені види інформаційних технологій організації. 4. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. 5. Особливості побудови інформаційних систем організації на основі застосування мережних технологій. 6. Використання інформаційних технологій в організаційній культурі. 	2
Тема 13. Ефективність функціонування організації.: економічні та соціальні аспекти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, значення і види ефективності організації. 2. Показники оцінки ефективності. 3. Класифікація витрат і ресурсів при оцінці економічної ефективності. 4. Умови ефективної організації. 5. Критерії організаційної ефективності та види ефектів. 6. Порівняльні характеристика економічно та соціально ефективних організацій. 	4
<i>Усього за змістовим модулем 2</i>		24
Усього		44

Примітка: у розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Визначте місце теорії організації в системі наукових знань.
2. Методи пізнання теорії організації. Коротко охарактеризуйте їх.
3. Основні етапи еволюції теорії організації.
4. Основні напрями розвитку теорії організації. Особливості властиві кожній науковій школі в розвитку теорії організації.
5. Охарактеризуйте принципи організації А. Файоля. «Місток» Файоля.
6. Охарактеризуйте «цілеспрямовані» організації Ч. Бернарда.
7. Охарактеризуйте теорію Х-У Д. Макгрегора.
8. Охарактеризуйте напрями сучасної теорії організації.
9. Основні положення класичної моделі теорії організації.

10. Неокласична модель теорії організації.
11. Назвіть характерні риси інституційної моделі теорії організації.
12. Умови виникнення системної моделі теорії організації.
13. Генезис організації, його основні положення.
14. Специфічні властивості організації.
15. Загальні принципи організації, їх роль в управлінні.
16. Класифікації законів організації.
17. Охарактеризуйте зміст закону інформованості-впорядкованості.
18. Єдність аналізу та синтезу в організації.
19. Взаємозв'язок законів організації.
20. Життєвий цикл організації, його основні стадії.
21. Охарактеризуйте рівні соціальних систем.
22. Назвіть основні цілі соціальних організацій.
23. Внутрішнє середовище організації, його елементи.
24. Чинники зовнішнього середовища сучасної організації.
25. Чинники прямого та опосередкованого впливу.
26. Підходи до аналізу зовнішнього середовища.
27. Основні підходи до класифікації організацій.
28. Охарактеризуйте зміст та особливості ділової організації.
29. Охарактеризуйте організацію як систему процесів.
30. Система управління організацією. Назвіть її елементи.
31. Менеджмент організації, елементи його спеціального економічного інструментарію.
32. Підходи до розуміння сутності організаційного проектування.
33. Зміст стадій процесу організаційного проектування.
34. Основні методи організаційного проектування. Сутність методу організаційного моделювання.
35. Структура організації, принципи її побудови.
36. Охарактеризуйте концепції організаційних структур.
37. Підходи до формування організаційної структури.
38. Характеристики організаційної структури.
39. Організаційна культура.
40. Зміст структурних елементів організаційної культури.
41. Охарактеризуйте рівні організаційної культури.
42. Управлінська інформація.
43. Технології інформаційної діяльності в організації.
44. Аналітичні методи отримання інформації.
45. Інформаційні технології в організації.
46. Визначення інформаційної системи організації.
47. Назвіть підсистеми інформаційної системи організації.
48. Сутність поняття «ефективність діяльності організації».
49. Чинники ефективності організації.
50. Назвіть критерії організаційної ефективності та види ефектів.
51. Алгоритм оцінювання ефективності діяльності організації.

52. Класифікація соціальних організацій.
53. Вплив технічної системи на соціальну.
54. Розвиток віртуальних структур побудови компаній.
55. Окремі випадки життєвого циклу розвитку організації.
56. Особливості організаторської діяльності в Європі, Америці та Азії.
57. Умови переростання самоорганізації в керовану організацію.
58. Механізм формування ефекту синергії в організації.
59. Технологія практичного проведення організаційного аудиту системи управління компанії.
60. Управлінське консультування компаній.
61. Структура і зміст діагностики організацій.
62. Ефективність системного аудиту: економічна, соціальна і організаційна.
63. Стандартизація організаційної діяльності.
64. Захист конфіденційної інформації в компаніях.
65. Управління самозбереження в організації.
66. Фактори, що впливають на швидкість проведення перетворень в компанії.
67. Соціальна мотивація законів організації.
68. Співвідношення організаційної, технічної та етичної культур.
69. Ірраціоналізм як фактор вдосконалення організації.
70. Механізм формування організаційної культури компанії.
71. Концепція побудови структури організації на основі теорії диференціації та інтеграції Лоуренса-Лорша.
72. Сучасні підходи до формування організаційної структури.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються такі методи: лекції-візуалізації, дискусії, диспути, ділові ігри, кейс-задачі, ситуаційні завдання, творчі роботи. В якості ілюстративних засобів з курсу використовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, відео, ілюстративна-роздатковий матеріал. Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи, евристична бесіда.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Теорія організації» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за 5 шкалою.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою, оцінювання за якою переводяться у бали.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються студентам у журнал оцінок академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту, включаючи результати поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і передбачає обов'язкову присутність студентів. Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи, екзаменаційній відомості та індивідуальному плані здобувача.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студентів в дискусіях, обговореннях, виконанні додаткових повідомлення в межах теми.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, активність під час дискусій.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і

	події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо повно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Само-стійна робота	Модуль-ний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загаль-ний бал
Максимальна можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання набутих під час неформальної та інформальної освіти, пов'язаних з тематикою програми навчальної дисципліни «Теорія організації» за наявності сертифікату, свідоцтва тощо.

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація;
3. Навчально-методичне забезпечення.

Технічні засоби:

Мультимедійний проектор, комп'ютери.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MSProject), Firefox.

Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білявська Ю.В. Теорія організації : підручник / Ю.В. Білявська, Н.В. Микитенко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
2. Баценко Л.М. Теорія організації : навч. посіб. / Л.М. Баценко, Р.В. Галенін, М.М. Ксенофонтова ; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Мрія, 2016. 362 с.
3. Монастирський Г.Л. Теорія організації : підручник / Г.Л. Монастирський; Терноп. нац. екон. ун-т. 2-е видання. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 287 с.
4. Поліщук С.В., Горбатюк О.В. Теорія організації: навчально-методичний посібник / За ред. С.В. Поліщука. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 147 с.

Додаткова література

5. Марченко О.М. Теорія організації : навч. посіб. / О.М. Марченко, Л. М. Томаневич. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 359 с.
6. Петков В.П. Теорія та менеджмент організації : підручник / В.П. Петков. – Л. : Новий світ-2000, 2015. 488 с.
7. Терещенко Т.В. Теорія організації : навч. посіб. / Терещенко Тетяна Василівна ; Хмельниц. ун-т упр. та права. – Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2015. – 335 с.
8. Белова О.К. Теорія організацій : навч. посіб. для слухачів магістратури ден. та заоч. форм навчання за спец. «Управління навчальним закладом» / О.К. Белова, О.Е. Коваленко Укр. інж.-пед. акад., Каф. педагогіки і методики проф. навчання. Х. : Точка, 2012. 160 с.
9. Ващенко, О.П. Теорія та практика побудови організаційних систем управління : навч. посіб. / О. П. Ващенко ; Держ. ун-т телекомунікацій. Київ : ДУТ, 2017. 112 с.
10. Кожушко, Л.Ф. Менеджмент організацій: теорія та практика : навч. посіб. / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.
11. Даниленко А.С. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І. Юхименко, І.М. Паска, Ю.С. Гринчук , та інш. За аг. ред.. Даниленка А.С. /Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 320 с.
12. Даниленко А.С. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування у контексті інноваційного розвитку сільських територій: теорія практика: монографія / П.І. Юхименко, І.М. Паска, Т. В. Сокольська, та інш. За аг. ред.. Даниленка А.С. // Київ: Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
13. Paska Igor Management of competitiveness of agricultural production in the context of financial economic development of Ukraine/Ponedilchuk Tetyana, Vyacheslav Zabolotnyi, Anatoliy Hura // Financial and creditactivity: problems of the oryand practice 2019. Vol. 1. No. 28. P. 186-195.

Інформаційні ресурси

14. Нормативні акти України URL : www.vnau.kiev.ua.
15. Право. Україна URL : www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
16. Українське право URL : www.ukrpravo.com.
17. Web-журнал «Інтелектус» – «ПАТЕНТБЮРО». URL: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html>
18. Вища освіта та Болонський процес. Національний Темпус/Еразмус офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>.
19. Лідерство в питаннях та відповідях. URL: <http://www.mahindrasatyam.com>.
20. Лига Бизнес Информ. URL : www.liga.net.

21. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні». URL:
<http://grebennikon.ru/journal-6.html>